

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny” és „Felső Torontál”
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: egyelőre vasárnaponként.

Előfizetési díj:
Postán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

Hol a magyar állam?

Ha a francia köztársaság egyik vidékén valami városkának a mairje előállana s azt mondaná:

Nem kell nekem a francia nyelv, én csak németül akarok tudni, vajjon mit szólana a francia nép?

Össze tudnák-e szedni hozzátartozói a tisztelt ur csontjait, amiket a fel-dühödött nép széjjel szórt? Megsem kérdeznék tőle, hogy Németországból származott-e vagy sem. Leütnék mint egy kóbor kutyát.

Ha a német birodalomban valaki így kiáltana fel: üssük a gaz németet, éljen Tórország. Vajjon bolondok házaba zárnák-e azt, vagy fegyházba? De hogy nem vinné el ép bőrrel, az bizonyos.

Csak nálunk Magyarországon szabad minden nemzetiségnek tetszés szerint gyalázni a magyart, szabad megsérteni a törvényeket, s megcsufolni a magyar nemzetiségi eszméket.

Máskülönbén igazán nem tudjuk, hogy melyik felháborítóbb: Az a vakmerőség-e, amit a nemzetiségeink tanúsítanak, vagy pedig az a közöny, a melylyel a magyar hatóságok eltűrik a nemzetiségi gyalázkodást. Zászló bepiszkolás, magyar cimerele-

tépés, betiltott s kifütyölt magyar himnusz, annyira napirenden van a nemzetiségi vidékeinken, mintha ez lenne a legtermészetesebb dolog. S a retorzió, az erőlyes megszorítás és fellépések mindörökké. Ez is természetes az előtt, ki a magyar hatóságok ebbeli ténykedését megfigyeli.

Erdélyből ismét két olyan nemzetiségi arcátlanokás hírt kaptuk, amelyek az ember arcába kergetik a vért. Az egyiket a szászvárosi polgármester Acker Frigyes rendezte. Ez az éppen nem tiszteletreméltó férfiú egyszerűen elsikkasztotta a magyar nyelvet. A napokban a városi közgyűlésen elrendelte, hogy a jegyző németül referáljon. Hogy a rendelet nem teljesült, csak azt mutatja, hogy a jegyző ismerte hazánk törvényeit, de ez a körülmény a polgármestert nem menti. Ha pedig a felettes hatóságokban a minimális erély meg van, Acker 24 óráig sem maradhatna a polgármesteri székekben ilyen durva sértések után. Az effajta ember nem polgármesternek való.

A másik nemzetiségi sérelmet Fogarasmegye szolgáltatja, hol a Brassó melletti oláhok kezdenek agitálni ellenünk. Egy jámbor biblia áruló két fia-

val Felső-Moecs községben járt, mikor egyszerre vasvillás oláhok rohantak reájuk s **T o l v a j m a g y a r, g a z m a g y a r** kiáltásokkal agyon akarták őket verni. A szerencsétlenek csak nehezen tudtak kimenekülni a fanatizált vadak közül.

És mindez a magyar állam területén történt. Bűntetlenül megtörtént, hogy a magyar állam földjén a magyar alattvalót bántalmazni merték, mert magyar. Hát haladtunk mi akkor egy lépést is 48-óta? Hiszen a nemzetiségi forradalom kezdetét juttatja az eszünkbe ez az állapot!

Szász, német megtagadja a nyelvünket, a tót, horvát külön államot akar, az oláh pedig egyszerűen agyon ver, reánk gyújtja a háztetőt!

Az ember egyáltalán kezd kétségbe jönni a fölött, hogy tényleg a magyar állam területén él. Hiszen itt mi vagyunk a nemzetiség, mi vagyunk a megtört nemzet, a megtört faj.

Ennek az anomáliának egyszer már tényleg véget kell vetni. A kormány és a hatóságok erőlyesen kell, hogy fellépjenek, s egyszer úgy csapjanak le a nemzetiségi agitátorok füle mögé, hogy attól az egy ütéstől az egész fész-

TÁRCA.

Pályaválasztás előtt.

(Pályamutató a pályaválasztás előtt álló mindkét nembeli magyar ifjuság kalauza. Összeállította Amicus Juventutis. Budapest, Rákosi Jenő Budapesti Hirlap Ujságvállalata kiadása. Ára két korona kapható minden hazai könyvesboltban.)

„Minden pálya dicső, ha belőle házadra derül fény!” — mondja a költő; s nincs az az életpálya, a melyen a tisztességes és kötelességtudó ember kenyeret és becsületet ne tudna szerezni magának, — mondja a tapasztalat. Az egyéni tisztességtudás és kötelességtudás biztosítja mindenkinek a becsületét és kenyerét s ez oly igazság, a melyben nem csalatkozik soha senki. Nem szabad feledni, hogy minden ember élete több-keve-ebb bajlódással telik el s hogy nem irigylésreméltó az az ember sem, a ki érdemtelenül jut hatalomhoz és gazdagsághoz. Mindenkinek megvan a maga baja s gyakran éppen azoknak a legtöbb, a kik a legirigylésreméltóbbaknak látszanak. És semmi e világos nem ér föl azzal a nyugalommal, a melyet a kötelességtudó ember érez, ha van benne egy kis szervénység és béketűrés is. A legtöbb ember, a ki nagy jövedelemhez és hatalomhoz jut, visszasírja azt az időt, a mikor még igen szegényes körülmények között, de nyugodtan és szerényen élt. A ki nem született gazdag embernek s mégis nagy jövedelemhez jut véres verejtékkel,

szíve vérének hullásával szerezte azt, a mije van, — föltéve persze, hogy nem sültgalambként repült szájába a jó mód, főnyeremény vagy hozomány alakjában. A gondterjes, átvirrasztott éjszakák, a reggeltől napestig tartó lázas, ideges, tulságos munkálkodás olyan torturája a léleknek, a melyet a meggazdagodott ember utólag gyakran szívesen megváltana a vagyonyával, ha lehetne.

A pályaválasztásnál csupán a nagy jövedelmet tartani szem előtt: esztelenség. Semmi sincs ingyen a természetben; mindenért meg kell fizetni, — a tisztességes módon szerzett vagyonért az emberi élet megrövidítésével. Elégendő, ha a választott életpálya biztosítja a tisztességes, bár szerény megélhetést.

Nem lehet megszabni, hogy a megélhetéshez ennyi vagy annyi jövedelem szükséges; minden az egyéntől függ. Az egyik ember nagy jövedelemmel nyomorog, a másik meg sokkal kisebb jövedelemből uri módon él. Az élés művészete, a melyre a gyermekeket már otthon kell megtanítani, biztosabb támasza az embernek, mint a vagyon, vagy akár a legerősebb családi kötelék.

Induljon mindenki a hajlama után a pályaválasztásnál. A mihez kedve van az embernek, azt a munkát sokkal könnyebben és sokkal szebb eredménnyel végzi. A kelleetlenül, vagy éppen keserűséggel végzett munka nem sokat ér s gyötri a lelket.

Magasabbra törni szabad, sőt kell,

de Jákob szerint még az angyalok is csak létrán járnak a mennybe, — nem repülnek. Fokról-fokra, mindig biztos talajra lépve kell előre haladni; a ki ugrálni akar, könnyen nyakát szegi. És ne vágyodjék senki olyan állásba, a melybe bár eljuthat, de a hol kötelességeit teljesíteni nem igen tudna. Régen volt, a mikor a jó Isten a hivatallal együtt ést is osztogatott: akkoriban még nem voltak divatban a számonkérő székek és fegyelmi vizsgálatok.

A tehetségét csaknem minden ember többre becsüli, mint a mennyit ér; ez hiba, de nem kisebb, mintha az ember kellelőnél kevesebbre becsüli önmagát. A pályaválasztás előtt mindenki vessen számot a tehetségével, egész őszintén, csak úgy magában; nem kell röstelni ezt az őszinteséget, hiszen ugysem tudják meg mások, hogy miként gondolkozunk önmagunkról, mikor néha-néha egy egy percze őszinték vagyunk. A ki érzi, hogy nem tudná föl-találni a puszkaport, az ne ábrándozzék diplomáciai pályáról, hadvezéri dicsőségről, miniszterségről vagy püspöksüvegről. Nem okvetlenül szükséges, hogy mindenkiből nagyur váljék. Igen sok hivatal van, a hol az irodatisztnak több a becsülete, mint az igazgató urnak vagy az osztálytanácsos urnak, s az irodatiszt, a ki minden másodnap jó kedélylyel issza megszórt társaságában a szódafröcsösöt, bár két leánya izzad a postánál, irigylésre méltóbb ember, mint a méltóságos tanácsos ur, a ki előkelő neje vagy huszárhadnagy

kelődő banda magához térjen, s megtanulja, hogy milyen földön él!

Mert ha polgármesteri székből megtagadhatja egy zöldszász a nyelvünket, ha egy nagy vidéki metropolis közelében bautalmazhatnak valakit azért, mert magyar, — akkor az államhatalom tekintélye komoly veszedelemben forog.

Nevelés az aranyforgalomra.

Igy nevezik az Osztrák-magyar bank köreiben azt az eljárást, melynek követését a jegybank főtanácsa augusztus 23-án tartott ülésében elhatározta. Ez abban áll, hogy a jegybank pénztárainál augusztus 23-tól kezdve huszkoronás aranyak hozatnak forgalomba a bankvezetőség belátása szerinti mennyiségben.

Mindenek előtt megjegyezzük, hogy ez az intézkedés nem azonos a sokat emlegetett fakultatív készfizetéssel, mely abban állana, hogy a jegybank kívánatra minden fizetést mindaddig arannyal teljesít, illetve jegyeit kívánatra arannyal váltja be, amíg ezt a kísérletileg megkezdett készfizetést a kötelező és végleges készfizetés fel nem váltja, vagy amíg a bank az arannyal való ideiglenes fizetéseket be nem szünteti. Most a bank pénztárai csak annak adnak aranyat, akinek akarnak és csak annyit, amennyit adni kívánnak, minélfogva senki sem követelheti, hogy a bank bankjegyeit, vagy éppen a forgalomból kivonandó államjegyeket arannyal váltsa be. Ugy tetszik, hogy a 20 koronás arany forgalomba hozatala érdekében főleg a kereskedők, iparosok és kisgazdák kezeihez juttat a bank aranyat, aranyban fogja kiadni saját tisztviselői fizetésének egy részét és a bank részvényeseit megillető osztalékot.

Az intézkedés célja a jegybank kommunikéje szerint az, hogy a közönség megszokja az arannyal való fizetést s

fia miatt annyi adósságot csinál, hogy sok volna az egész miniszteriumnak, s a hónap vége felé a kaszinóban gyöngyözik a homloka, ha husz koronánál többet talál veszíteni. Mindenki nagyon előkelő polgár, a ki soha kölcsönt nem kér senkitől.

Nagyon fontos a pályaválasztásnál még ez is, hogy az ifju jól megfontolja, vajjon meg tudja-e szerezni mindazt, a mi erre a pályára szükséges? Hosszú tanulmányokat és sok költséget kívánó pályára ne lépjen az, a ki szegény és nincs meg benne a vasakarát és a kitartás. Számos életpálya van, a mely nagyon szép és nagyon előkelő, de aránylag későn ad kenyeret. A tehetségén kívül vessen számot mindenki az erszényével is. Igen sok elhibázott emberélet vész kárba csak azért, mert a meggondolatlan ember szerénység és nagy, nagyon nagy kitartás nélkül került előkelő, de gyenge jövedelmet hajtó állásba, s nem győzte bevárni az időt, a mig előbbre jut s a jövedelme is tekintélyes lesz, nemcsak az állása.

Tömerdek az ugynevezett „félbemaradt egzisztencia“, a ki a legszebb reményekkel kezdte meg egyetemi pályáját, de nem bírta befejezni. A jogászoknak több mint fele ilyen, s a megkezdett pályáról leszorult ifjak között igen sok a tehetséges ember, a kiért bizony nagy kár. Csak ugy vaktában nekirohanni a világnak nem szabad. A szegény embernek előre kell gondoskodnia a főiskolai évekről, s már korán olyan képességeket kell szereznie, — minél többel! — a melyeknek a segít

az aranypénzt forgalmi pénznek tekintse. A hosszú papírpénz-gazdálkodás tartama alatt az arany nem szerepelt a forgalomban, aki hozzájutott, elrejtette, vagy tuladott rajta; ha a kereskedőnek aranypénzt kínálnak fizetésül, nem szívesen fogadja el, mert az arany az ázsiója van, amely változik, pénztára sines az aranypénz kezelésére berendezve s mivel a kereskedő ritkán van abban a helyzetben, hogy üzleti tőkéből valamit elvonjon és felretegyen, nem szívesen fogadja az aranypénzt, mert azzal fizetéseket teljesíteni most még alkalmatlan, nehézkés dolog.

A közönséget tehát rá kell vezetni az aranyforgalomra, szoktatni kell arra, hogy az aranyat rendes fizetési eszköznek tekintse s ne rejtse el, hanem adja tovább, ha fizetéseket kell teljesítenie. Kezdetben, az első 20 koronás aranyok megjelenésével sokan bizonyosan a régi szokást fogják követni s ha módjukban áll, elrejtik a kezeikbe jutó aranyat. De majd ha látják, hogy az arany egyre sürűbben cirkulál a forgalomban, előszedik a rejtett kincset, annál is inkább, mert nem nagy azoknak a száma, akik pénzük egy részét gyümölcsözöletlenül rejtgethetnék; különösen a kereskedőkre számít a jegybank az aranyforgalomra nevelés tekintetében; ha a közönség látja, hogy a kereskedő a kezeihez jutott arannyal épp ugy teljesít fizetéseket, mint bármely más pénzjeggyel, ha látja, hogy arany-áziót nem számít, lassankint meggyőződik arról, hogy az aranyforgalom ideje elérkezett.

Ezt nevezi a jegybank nem egészen helyesen: az aranyforgalomra való nevelésnek, mi azonban nem látjuk be annak szükségességét, hogy a jegybank belépjen a pedagógusok sorába és családokkal vezegesse ide vagy oda a nagy gyermekeket. Erre sehöl sem találunk precedenst s épen nem hiszszük, hogy a világon csak mi volnánk az a bérnyű nép amely az aranypénzt a tantusztól

ségével átvergődik az egyetemi éveken. Ez idő szerint legjobb ilyen segítő eszköz a nyelvismeret és a gyorsírás, de mindkettőt csak ugy, ha nagyon jól ért hozzá az, a ki bár csak pár évig is, meg akar élni belőle.

A diploma-szerzéstől és a köztisztviselői állásoktól évre-évre valósággal riasztgatják az ujságok az ifjuságot. Pedig magában véve sem a diploma-szerzés, sem a köztisztviselői szolgálat nem helytelen dolog, s nagyon is érhető az utána való vágyakozás.

Csak az a baj, ha az oda nem való elemek túlulnak az ugynevezett értelmiségi pályákra. Bármily mostoha is nálunk a köztisztviselői sorsa, még mindig jobb, mint Olasz- és Franciaországban, s bár csak fekete kenyeret ad, de az a kenyér legalább biztos és elegendő is annak, a ki nem költ többet, mint a menyije van. Az a baj, hogy nálunk a köztisztviselő urnak, azaz külön kasztnak képzelet magát, nem pedig szegény embernek, s nem a természetes szükséglete és jövedelme, hanem a rangja szabja meg, hogy mennyit költsön. A pályaválasztásnál fontolja meg mindenki azt is, hogy mennyi jövedelmet hajt a kiszemelt állás és ha a jövedelem az ő egyéni szükségleteit ielégíti: csak bátran előre a köztisztviselő már előre tudja, hogy mi lesz a jövedelme, s így nincs joga keseregni. Nem szabad követelni, hogy a munkánkért többet adjanak, mint a menyijért mi magunk fölkináltuk, ezt legfőképpen csak óhajtani szabad. A mi pedig az ugy-

nem tudja megkülönböztetni s a fényes aranyat zsinegre fűzve, a nyakába akasztja. A kissé gyermekes intézkedés helyett célszerűbb volna a készfizetések felvételét minél gyorsabban keresztül vinni; a jegybank jelentékeny mennyiségű arannyal rendelkezik, a külföldi váltó árfolyam kedvező, a kamatláb pedig az idegen pénzpiacokon jóval alacsonyabb lévén, mint nálunk, az aranyat felénk tereli. Igaz, 112 millió frt. értékű államjegy utjában van a készfizetések felvételének, de ez az összeg csakhamar el fog tűnni, a készfizetések felvételének egész 1903. évi február haváig való elhalasztását tehát nem látjuk szükségesnek.

A jegybank azonban tetszik magának a pedagógus szerepében, minélfogva várunk kell, amíg eljátszsa apró játékeit.

R o s t a.

Valójában nem is rosta leend ez már, mert annak a bizonyos rostának a fenekét beütötte a Rózsaligeti et Comp nagy kiviteli cég s a cég egyik másik belfagya még csak meg se törülte utána az öklét (!), — hanem egy olyan el nem mondott búcsútósz, a mely a kikindai virágzó, „cabinet noir“ agilis működésére való tekintettel az ünnepeltben benne rekedt.

Ugy történt u. i., hogy a „Nagyasztal“ „édes muftija — a többféle hírforrásból eredő hírlapi közlemények után abszolote érthetlenné vált *multo-civil affér* lezajlásával — köteletségének tartotta, hogy a harcidicsőség napfényében sütkérező kedélyeket más irányban foglalkoztassa. Elküldte tehát a történelmileg emlékezetessé vált, „selyemzsinórt“ a „Nagyasztal“ édes *mamájának* malacok beszállítása, a nagy *Simplex-nek* és még nagyobb *Virágnyelvészek* pedig a többi nélkülözhetetlen kellékek kellő mennyiségben előállítására irányában.

Dictum — factum a mondott na-

ne ezett diplomás pályákat illeti: a derék és tehetséges ember hosszabb-rövidebb ideig tartó küzdés után végre még is csak érvényesül. A siker titka: a kitartás és a folytonos szárnypróbálgatás. A szorgalom magában véve nem elegendő; a gyertya nagyon jól világíthat a véka alatt is, a nélkül, hogy sok hasznát vehetők. Próbálgatni kell az érvényesülés módjait, de mindig ugy, hogy az ember biztos talajt érezzen a lábai alatt. Ha aztán egy kicsit kiesszik is néha a talaj az ember lába alól, az se nagy baj; fiatal csontoknak ez nem árt, sőt némelyek szerint hasznos is; csak el ne törjön semmi, s ne érje veszedelem se a lelket, se a becsületet. A ki elesett, az még nem mind halt meg, ugorják talpra, s aztán jobban vigyázzon. Senki sem születik a világra ugy, hogy mindjárt járn tud; az élet utjain is mindnyájunkat ért már egy-egy eltöttyanás, a melybe azonban hál' istennek nem hltunk bele. Csak előre, csüggedés nélkül és mindig csupán csak a tisztesség útján. Ez a legjobb és legszilárdabb út, akár csak a vasut, csak kisiklani nem szabad belőle, mert különben agyonüti magát az ember.

Elemi dolog persze az is, hogy az ember ismerje azokat az életpályákat, melyek között válogathat. Ezt a célt szolgálja ez a könyv, a melyben természetesen a kevésbé ismert életpályák vannak bővebben ismertetve, valamint azok, a melyek legbiztosabban és legtöbb embernek adhatnak biztos kenyeret.

pon összegyűlt a Nagyszal a programszerű társas vacsorára. Ott voltak . . . De már a jelenlétüket nem árulom el, mert a hivatatlan 'cabinet noir' itt-ott üdülő tagjai-irigységéből még valamennyi ellen *névtelen följelentést* találnának tenni — quod deus avertat. Elég volt!

Annyi bizonyos, hogy ott volt a mi kedvelt, szavával játszani szerető Nagy K . . . barátunk is, s hagyományos rossz szokásához híven poharat emelt az asztal köréből távozó Rostásra a 'Nagyüldözött ártatlanság'ra, — összeheszelve tücsköt bogarat: barátok, szülők, de legfőképen *tanítványok* — (ezeké az utolsó szó!) — ragaszkodásáról, szeretetéről, s távozásán érzett őszinte sajnálkozásáról . . . sat.

S már már zsebkendőre került volna a sor, ha a 'főfőmindenegyéb' energikusan közbe nem vág:

„De hát hányszor fogjuk még ezt a Rostást bucsuztatni?! Hát még most se megy!?!“ . . . Megyek már, megyek!

Rostásnak-akkor- torkán akadt a szó, pedig áldástosztó kezektől, hizott-malacpapríkást evett, a miben tudvalevőleg — nem terem szálla. Bucsúszóul azonban körülbelől ezeket akarta mondani.

Abban a történelemelőtti őskorban — a melyben még a *jog, törvény* és *igazság* papir-korszaka ránk nem szakadt, s a melybe könnyebb érthetőség kedvéért szoktunk kihelyezni minden az igazságot leplezetlenül példázó parabolát — élt a földön egy hatalmas, gazdag, de ferde elméletekkel tele tömött fejű földesur. A földet úgy hívták, hogy *Limonádé*; — Kína déli részén fekszik, a földesurnak a neve volt — mondjuk *Csáky*.

Ez a nagy ur is, csakugy mint a többi, nem maga gazdálkodott, hanem nyugdíjra nem számítható, s öt évenként kiakolbóliható cselédeire bízta a gazdálkodást. A cselédek immel-ámmal el is végezték a termés betakarítását, de már a cséplést csak úgy teljesítették, hogy a szalmában benne maradt a buzaszem jó nagy része a *hámi tyukok*, s kedvelt *galambok* számára.

Megszagolták ezt a mindenütt ott csiripelő verebek, a hol potyapredáról van szó.

„Nini! Ez a Csáky szalmája, ez — a *miénk!*“ S gyűlésre gyűltek a tetszés szerinti szint játszó és hangzatos nevekbe öltözködött verebek. Ékes csiripelésekben és heves dikeikben keltek ki a cselédek garázda gazdálkodása ellen, rájuk sütötték a hazafiatlanság, háládatlanság etc. bélyegét, mint a kik csak a kodácsoló tyukjaik számára és javára munkálkodnak. Ez nem maradhat így tovább, ez ellen tenni kell! Éljen az önzetlenség, éljen a honyhaza! Egy kopaszfejű éltebb verebet mindjárt megválasztottak elnöknek, egy afrikai származású s feltűnő csőrő másikat telefonkezelőnek, egy szakálla billegető harmadikat demagógnépszónoknak, és így tovább . . . Kiadódott a jelszó: haladjunk! cape rape! S egyszerre veréb módra megrohanták a Csáky szal-

máját, tépték, szakgatták, és begyreszedték a szérűn maradt buzaszemet. A földesur cselédei ijedten húzódtak hátra az ádáz roham elől, a megrebbent tyúkok, galambok mogorva szemekkel pislogtak a lakmározó verébhadra, de egyelőre hallgatnak.

. . . Hirtelen váratlan fönt a magasban megjelent egy véletlenül e tájra vetődött Kerecsen, ritka madár a tájon! s szemügyre véve a verébhád garázdálkodását, lecsapott a magasból, szétütött a lakmározók közt — kinek a koponyáját zúzva be, kinek a csőrét hástitva nagyobbra, kinek a bakszakállába kapva.

„Félre innen verebek és tyúkok! Ez a Csáky szalmája ugyan, de nem a tiétek. Nem a verebeké, nem a tyukoké; ez *körvagygon!*“

A megrettent verébsereg elnémulva keresett biztos menedéket a közeli licziom sűrű bokrai közt — a cselédek jó izü nevése közepette.

A páni félelemből felocsúdva, a verébhád haditanácsot ült, a törzseresz alatt, s lelkes csirippeléssel elhatározták, hogy azt a hivatlan ádáz természetű kerecsent mint nem közjük valót, kicsirippellik a határból. De érezvén testi és szellemi gyávaságukat és erőtlenségüket, szövetségesek után láttak. Követséget menesztettek a Kiserdőben tanázó fekete ruhájú *varjúkhoz* a közös ő ellenség elűldözésére. S ugyan akadt-e még a világon fekete varjú, mely a préda reményében bármire ne vállalkozott volna?!

Igy történt, Mikor a kerecsen megint megjelent a látóhatáron, verebek, varjak és kányák mint egy sűrű gomolygó felhő — de tisztes védelmü távolból — vették körül az árvát, lehurrogták, lecsirippelték, lekrárogták: Csiripp! csiripp! kovák! kvák! csip, csip, csiripp!!

S a Csáky szalmájától örökre messze üzték a bolondos eszű idealistát — a *nélkül, hogy a mamlasz cselédek csak egyszer is közibe durrantottak volna rozsdás fíntájokból az élsdi hadnak . . .*

Megyek már, — megyek!!!

A Rostás megtette kötelességét, a Rostás mehet, — a rostaalja marad . . .

a helyi viszonyokkal soha tisztába nem jövő
Rostás.

Választási mozgalmak a megyében.

Erről ez idő szerint még alig lehet beszélni. A legtökéletesebb szélesend uralkodik, a minek okát csak annak lehet tulajdonítani, hogy a választások ideje tekintetében mindenki tájékozatlan.

Nagybecskereken dr. Demkó Pál tartotta meg a mult Vasárnap beszámolóját, melynek egyéb kiemelkedő mozzanata nem volt, mint hogy a nagybecskereki mandatumért pályázó Szabó Ferencz apátplebanost a szelid indulatu Demkó amúgy istenigazában megleckéztette. Kétségkívül kemény szavakat használt Demkó, de tökéletesen rászolgált arra Szabó Ferencz. Különös

dolog is az, hogy Szabó a szabad- elvű zászlót ragadja a kezébe, szabad- elvű programot ígér, de ugy akar bevonulni a pártba, hogy előbb a legilletlenebb módon bepiszkolja azt.

Ha a vármegye esendes, Nagy Kikindán meg épen siri esend uralkodik. Mintha nem törekednék senki a kikindai mandatumért.

Mindössze annyi történt, hogy egyik másik fővárosi ujság *Eremits Pál* takarékpénztári igazgatót tette meg képviselő jelöltnek, ki ellenjelölt nélkül állana. Erről azonban nálunk nem tud senki semmit. Eremits ez ideig zászlót nem bontott és mi azt hisszük nem is fog bontani. Ahoz, hogy valaki a magyar parlament tagja lehessen, nem elegendő a pusztá ambitio, bármilyen szertelen legyen is az.

Nagy-Kikinda városát ez idő szerint képviselő *Tellecsky Kristóf* hallgat. Még ő sem bontott zászlót. És a milyen közönyösök a tisztelt jelölt urak, ép olyan közönyös a választó polgárság, mely egyáltalán nem látszik keresni azt a férfit, a kit mandatumával megtiszteljen.

A török-kanizsai kerületben vasárnap nagy népgyűlés volt, amelyen 28 községből nagyszámu szocialista választó jelent meg. A népgyűlés, amelyen Sándor Mihály módos gazda, városi képviselő elnökölt, dr. Goldner Adolf fővárosi orvost kiáltotta ki képviselőjelöltül. Dr. Goldner másfél óráig tartó beszédet mondott, amelyben kritizálta a mai állapotokat és a politikai pártokat.

A lovrini kerület polgárai vasárnap délután értekezletet tartottak, melyen többnyire azok a gazdák vettek részt, kik a régi nemzeti párthoz tartoztak. Elnökül megválasztották Pirkmayer Alajost, ki hosszabb beszédben kifejtette, hogy miért csatlakozott a Széll Kálmán vezetése alatt álló párthoz. Ehling Ernő azután felolvasta a pártnak husz pontból álló követeléseit. Strebél Péter (Bogáros) a kisbirtokosok sanyaru helyzetét ecseleli és különösen a tőzsde manipulációi ellen kel ki, arra kéri polgártársait, hogy oly férfit válasszanak meg képviselőnek, ki a földmivelő osztályból származik s így könnyebben tudja őket megérteni. Két nevet is kiáltottak erre, az egyik Krauszt, a másik Schreiert éltette; a higgadt elemek pedig kijelentették, hogy egészen felesleges dolog volt a most egybehívott értekezlet, mert hiszen a kerületnek köztisztvisletben álló képviselője szeptember 8 ikára ígérte beszámolóját. A kerületnek e szerint három jelöltje van; Rónay János, az eddigi képviselő, kinek igen tekintélyes a pártja s a kinek győzelmét a beavatottak biztosra veszik. Azonkívül Schreier Viktor nagyszentmiklósi ügyvéd, kit hivei jövő vasárnap fognak felkérni a jelöltség elfogadására. A harmadik jelölt Krausz Ferencz, kinek nagyobbbrészt Billéden vannak hivei.

Színház.

(Deák Péter előleges színházi jelentése.)

A soproni és zombori színházak igazgatója óriási plakáton hirdeti, hogy társulatával, mely a vidék legjobb éreibeől van szervezve és saját zenekaral rendelkezik, folyó szeptember hó 3-án az egy óra terjedő színházi Szezont megkezd.

Műsorát a következőkben ismertetjük: **Drámák és vigjátékok:** Katonák. A bor. Ocskay brigadéros. Francillon. Házi béke. Minta férj. Szabinnök elrablása. Himfi dalai. Bánk-bán. Napoleon Öcsém. Bohém élet. Rómeo és Julia. Takácsok. Válgunk el. Fernand házassodik. Becsület. Kis mama. Emberevő. Tartalékos férj — **Népszínművek és énekes életképek:** Ozigány szerelem. Diplomás kisasszonyok. 1848. A hadak útja. Fekete rigó. Eszter. Hortobágyi virtus. Kuruczfürfang. Az öreg Trilbi Anyaföld. Uj Szulamit. Burok harcza. A mit az erdő mesél. Muzslai bankó. Arany kahas. Gyimesi vadvirág. Csárda virága. Jupiter és társai. **Opera és operettek:** Bocaccio. Paraszt becsület. Nev-York szépe. Szép Heléna. Kis alamuszi. Model. San Toy. Szegény Jonathan. Furesa háboru. Gésák. Görög rab-szolva. Hoffmann meséi. Cornevillei harangok. Koldus diák. Kis molnárné. Kis hercege. Kék szakállu herceg. Sulamith. Virág esata. Böregér. Kis szökevény. Fatinicza. Mikádó. Baba. Barkochba a csillag fia. Bolond. Eleven ördög. Nap és hold. Pepita. A bérlet gyűjtést a színházi bizottság támogatásával Leövey József eszközli.

A magunk részéről melegen ajánljuk a hazafias műpártoló közönség szíves figyelmébe a szintársulatot, melynek közölt műsora és személyzete, melylyel közönségünk nem sokára megismerkedik, a legszebb reményekre jogosít.

A bérletek gyűjtésére Leövey József titkár már városunkba érkezett és a bérlet közönség kényelmére kinek-kinek fentartja azt a helyet, amelyet az előző saisonban elfoglalt.

Az előadandó darabok műsora a következő:

- 3-án *Kedd* „Parasztbecsület“ (opera) Barátságból. (vigjáték.)
- 4-én *Szerdán* „Tartalékos férj“ (vigjáték.)
- 5-én *Csütörtök* „Eleven ördög“ (operette.)
- 6-án *Péntek* „Burok harcza“ (színmű)
- 7-én *Szombat* „Bolond“ (operette.)
- 8-án *Vasárnap* d. u. „Méltóságos eszmadia“ bohózat (estve) „Csárda virága“ népszínmű.)
- 9-én *Hétfőn* „Ocskai brigadéros“ (színmű.)
- 10-én *Kedd* „Kis szökevény“ (operette.)
- 11-én *Szerda* „Tosca“ (dráma.)
- 12-én *Csütörtök* „San Toy“ (operette)
- 13-án *Péntek* „Ozigány“ (népszínmű.)
- 14-én *Szombat* „Fatinicza“ (operette.)
- 15-én *Vasárnap* d. u. „Náni“ (népszínmű) (estve) „Anyaföld“ (népszínmű)

HIREK.

— A gymnasium N.-Kikinda culturalis életében nagy haladást jelez a mai nap! A mai nappal nyílt meg a közép iskola nyolczadik osztálya, mely-

lyel teljessé lett a főgymnázium. Azt hisszük, hogy ennek az eseménynek a fontosságát nem kell bővebben fejtegetni. Ezzel N.-Kikinda városa culturalis középponttá váit, mely szülőkre gyermekekre egyaránt áldásos lesz. A dolog természete hozza magával, hogy az eredményt, N. Kikindának és nagy vidékének intellectuális erőiben való gyarapodását, — csak évtizedek után fogjuk látni, — de a kezdet a mai nappal indult meg, melyet meg kellene ünnepelni. Őszintén óhajtjuk, hogy a kikindai főgymnázium nagy hivatását úgy töltse be, a mint azt tőle minden magyar érzésű ember megkívánja!

— **Albert János** a kikindai felső gymnasium kitűnő tanára működésének új terére, Fogarasra családostól távozott. Az a szoros viszony, mely a jeles képzettségű tanárt lapunkhoz fűzte, visszatart bennünket attól, hogy kikindai szereplését megfelelően méltassuk, annyit azonban mindenkinek el kell ismernie, hogy távozásával nagy ürt hagyott maga után. Mint tanár kifogástalanul töltötte be hivatását. Tanítványai nagyon szerették, a szülők tisztelték benne a humanus nevelőt, ki lelkiismeretes gondossággal készítette elő növendékeit a magasabb tudományos pályára. Mint magyar nyelvész a szakirodalomban feltűnést keltő munkálkodást fejtett ki, a mi jövője iránt a legszebb reményekre jogosít. N.-Kikinda előkelő társasága egyik legkedveltebb tagját veszítte el benne. Mi őszintén fájjaljuk távozását. Fájdalunkat növeli az a tudat, hogy minden tekintetben rut intriga és piszkos denuncziálás idézte elő melyeknek a felettes hatóságok példátlan felületessége és rövid látása igazat adott s ezzel egy nagy igazságtalanságot engedett érvényesülni. A méltatlanul sujtott tanár keressen elégtételt abban, hogy minden tisztességes ember vele érez.

— **Kaszinói közgyűlés.** A kikindai kaszinó 1901. évi szeptember hó 8-án d. u. 3. órakor rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: 1. Kikindai Ferencz emlékeztete. 2. kaszinói elnök választása 3. kaszinói jegyző választása. 4. kaszinói ügyész választása. Felhívjuk a kaszinó tagjait, hogy a nagy fontosságú közgyűlésre minél számosabban jelenjenek meg.

— **Tanügyi kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi min. kir. minister Takó Antal, Auer Mihály, Michels Sándor és Raesov Vilma okleveles tanítókat, illetve, tanítónőt a torontál-szécsányi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónővé kinevezte.

— **Uj allategészségügyi felügyelő.** A miniszter az allategészségügyi teendők el-látására Kuntz Ferencz budapesti allat-egészségügyi felügyelőt rendelte ki az el-hunyt Mihályi Miklós helyére Temesvárra.

— **Beiratások.** A helybeli hat osz-tályu református elemi népiskolába a be-iratások a következő tanévre hétfőn, szept. 2-án kezdődnek meg. — A községi isko-lába való beiratkozások folyó hó 2-án veszik kezdetüket. Beiratkozni lehet na-ponta 8—10 ig délelőt.

— **Eljegyzések.** Christoph Mihály nagy komlói segédjegyző jegyet váltott Sajó Fanny kisasszonnyal, Sajó Lajos nagykomlói takarékpénztári igazgató bájos leányával.

Balthazar Gyula nagykomlói állat-orvos eljegyezte Balán György odaváló g. kel. plébános leányát, Ballán Mici kisasszonyt.

— **Duhaj legények.** Vasárnap este tör-tént, úgy nyolcz óra tájban, hogy az öreg Müller Ferencz még a háza előtti padon ült és csendes pipaszó mellett élvezte az est kellemes csendjén át hozzá toluló katonazenekar játékát, midőn hirtelen mó-don a legkellemetlenebbül megzavartatott csendes álmodozásában. Két duhaj, fék-telen suhancz minden ok nélkül neki tá-madt Múl ennek és arezba, főbe, hátba

ütni kezdte ököllei, azután a ház előtti árokba dobták és most már nem volt elég az ököl, hanem az egyik hős ifj. Dippong József, — ki folyton késsel jár — több helyt megszurta a teljesen védtelen öreget és buzgalmában annyira ment, hogy már nem is nézte hova szúr, s így segítőtársát Karácsonyi Pétert is megszurta. — Dippong már többször inscenált ok nél-kül verekedést és minden alkalommal kést használ. — Igen helyesen tenné a rend-őrség, ha e bőrében nem férfő legényt erősen szemmel tartaná és a hol csak elő találja, motozza meg és az esetleg nála levő kést vegye el.

— **Halálozás.** Mély gyász érte Dr. Rosenstein Mórt a helybeli izr. hitközség tudós főrabbiját, édes anyja özv. Rosen-stein Róza elhunyt alkalmából. Az öreg matrónát mult agusztus hó 30-án d. u. 3 órakor helyezték a helybeli izraelita sirkertben a rokonok, barátok és ismerősök nagy részvéte mellett örök nyugalomra.

— **Bachus estély.** A polg. dalegyesü-let vasárnap f. évi szept. 8-án a „Bohn Szál-ló“ kerthelyiségében táncszal egybekötött dal és „Bachus“ estélyt rendez, az estély a dalegyesületnek ez évi harmadik köte-lező mulatsága lesz. A dalestély műsora a következő I. Népdal egyveleg. Eneklí a polgári Dalegyület. II. „Póstás kisasszony“ keringő. III. Népdalok. Eneklí: Váradi Pi-ros k. a. IV. Blümchen am Hag. Storch-tól. Eneklí a polg. dalegyület. Dalestély után bevonulása a hegybírósnak „Rá-koczy“ induló mellett és közlése a hegyi törvényeknek következik. Az érdekes mu-latságra a meghívókat most hordják szét.

— **Gondatlanság áldozata.** Gránfil Zsó-fia Natál fiatal menyecske halálát okozta nyolcz hónapos kis Misa fiának. Mult hó 27-én ebéd közben az ölében tartotta a csecsemőt, miközben az előtte levő forró levessel leöntötte a gyermeket ki súlyos sebeket kapott, melyekbe mult hó 30-án belehalt. Ennyit mond a rendőrség. A mint azonban mi értesültünk a dolog úgy áll, hogy az anya a leforrázott gyermekkel rögtön elment Vidák orvoshoz, hogy or-vosi segélyben részesítse, de Vidák annél-kül, hogy a gyermeket megnázta volna, valami kenőcsöt rendelt borogatás gyanánt a sebekre. Az anya ápolta is gyermekét, de mivel látta, hogy az sehogysen javul, ismét Vidák orvoshoz fordult, ki azonban feléje sem kezeit a gyermeknek, csak ak-kor, mikor már annak halálát jelentették neki. Tehát ezkeresztint nem az anyát terheli a felelősség, hanem Dr. Vidák Arszén orvost terheli a kötelességmulasztás vádjá.

— **Vizbe fult gyermek.** Csőszteleken a határszéli árokba a napokban, Ackermann Erzsébet nyolcz éves Ignác nevű fia fürdés közben, belefult.

— **Eladott leány.** Nagyszentmiklósról különös eset híret közlik lapunkkal. Sztoj-kov Péter odaváló cigánynak tizenkilenc éves leányát ellopták, azután eladták.

A csinos barna bőrű cigányleány a minap korra reggel a városba tartott, hogy a varrónéhoz menjen. Utközben összeta-lálkozott Jankov Szima ismerősével a ki kocsin feleségével szintén a városba haj-tott. Jankovék beszédbe ereszkedtek a leány-nyal és felhívták őt a kocsiira. Alig fog-lalt helyet a leány a kocsin, Jankov a lo-vak közé csapott és a megrémült leánynyal kihajtottak az országuttra a hol megkö-tözve elmentek vele Nagy-Komlóra, hol Somborin Szima románakk eladták. Két napig volt a leány az öreg szerelmes kar-jai közt, a mikor a csendőrség feltalálta.

— **Játék a történnyel.** Schádt hely-beli szabó mester inasa Tulka Lajos, ma reggel egy katona fegyver patronát talált. A fiu aztán a patronát egy kőre helyezte, azután egy baltával ráütött, hogy elsüljön. A történnyel nagy robbanással elsült és a golyó a fiu karjába fúródott. A szeren-csétlen fiu karját alighanem amputálni kell.

— **Hamis pénzek.** Megyénkben sok hamis pénz van forgalomban. Minduntalan történnek feljelentések, különösen a sze-gény tudatlan nép részéről, hogy hamis

pénzzel csapták be őket. Mokrinból jelentik lapunknak, hogy Adamov Latinka oda való parasztnő, a piacon Farkas István szegedi kékfestő árusnál vásárolt és az ötkoronás váltásnál két hamis koronát kapott vissza. Bokity Stéva pedig a vasuti pénztárnál kapott váltás közben egy hamis ezüst forintost. A csendőrség nyomozza a hamis pénznek forgalomba hozóit.

— **Egy község a házalás ellen.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Torontál vármegye törvényhatósági bizottságának 1900 évi október hó 15-én tartott közgyűlésén alkotott azon szabályrendeletet, mely szerint a házaló kereskedés Török Becse község területén eltiltatott, folyó évi 50361 sz. alatt kelt rendeletével, jóváhagyta.

— **Tanítói nyugdíjtörvény.** Az idén lejárt a tanítói nyugdíjtörvény hatálya, amelyet 1891-ben hoztak. Ezt a törvényt alaposan revidálni kell és az irányban már lázasan dolgoznak a kultuszminiszteriumban. Már kérdőíveket is küldtek szét az egyes tanítókhöz. Valószínű, hogy a szolgálati maximumot leszállítják, de különben eltörlik az eddig szokásos tanítói nyugdíj-járadékot, melyet a szülők voltak kötelesek fizetni.

— **Korona a királyi palotán.** Néhány nap óta magasan Budavára fölött csillogó aranyos fényben pompázik Szent István koronája. A legmagasabb öröm ez Budapest fölött, az Uristenhez legközelebb a magyar királyi korona van itt. Büszke örömmel tekintünk fel a koronára, mely valóságos megkoronázza ezt a várost, mely székhelye a magyar királynak, rezidenciája az uralkodónak.

S ez a fényes arany korona, mely hív mása Szent István koronájának, a magyar király palotáján ékeskedik, dicsően hirdelve, hogy ennek a gyönyörű háznak az ura valóban a magyar király. Szébben nem szimbolizálhatták volna azt a szétválást, mely elvileg meg van a magyar király az osztrák császár között. A bécsi Burgonám ékeskedjék a kétféjű sas, a budavári palotán a szent magyar korona az ur.

— **Az iparosok betegápolási adója.** Nemrégiben, mintegy hetven ipartestület panaszos kérvényt adott be Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszterhez, elmondván benne, hogy a hazai iparosok más foglalkozást üzőkkel szemben kétszeresen vannak megadóztatva a szegényellátás céljaira. Fizetniük kell alkalmazottaik részére a betegsegítő pénztáraknál való biztosítás fejében megállapított díjak harmadrészét, másrészt fizetniük kell az országos betegápolási pótadót. Erre való tekintettel azt kérték a kérvényező ipartestületek, hogy a betegsegítő pénztárakhoz tartozó iparosokat mentse föl az állam az országos betegápolási pótadó fizetésétől. A kereskedelemügyi miniszter a kérelmet pártolólak küldte át a belügyminiszterhez, kérve hogy e dologban a pénzügyminiszterrel tárgyalva döntsön. Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter átiratában kidomborítja, hogy az iparosok, ha nem is volnának a betegápolási pótadó alól teljesen fölmenthetőek, de legalább csekélyebb, például 1 százalékos fizetésre kellene őket kötelezni. Lehetne e kedvezményt csupán a kisiparosoknak megadni, s azoknál az iparosoknál és kereskedőknél szállítani le 1 százalékra a betegápolási pótadót, a kik husz segédmunkásnál többet állandóan nem alkalmaznak.

— **Kis iparosok által eszközöndő szállítások.** A közös hadügyminiszterium bakkancsokat, könnyű cipőt, felszárú és rendes eszimat és különféle bőrfelszerelési cikkeket, melyek az 1901. évi rendes szükségletből a magyar ipar részére fenn tartatott hányad $\frac{1}{4}$ részét képezik, kisiparosoknál szándékozik beszerezni.

Az 1 korona bélyeggel ellátott ajánlatok temes, torontál és Krassó-szörény megyei iparosok részéről a temesvári kereskedelemügyi és iparkamaránál f. évi október hó 31-ig nyújtandók be, a hol is az ajánlati minta valamint a szállítandó cikkekéről és szállítási árakról szóló jegyzék betekinthező.

— **A temesvári felső kereskedelemi iskolában az 1901–1901 ik tanévre szóló beiratások f. é. szeptember 1-én d. e. 8–12-ig és 3–5-ig eszközöndők.** Tandíj egész évre 200 korona. Felvételi díj 10 korona Szegénysorsu jó előmenetelű és kifogástalan viseletű tanulók a következő tandíjmentes helyek elnyeréséért folyamodhatnak: a) A városi törvényhatósági bizottság által alapított 12 egész és 12 fél tandíjmentes helyre. b) Az Osztrák-magyar Bank által alapított 1 egész tandíjmentes helyre. c) A temesvári kereskedelemi és iparkamara által alapított 2 egész és 2 fél tandíjmentes helyre. Az iskolai, illetőségi és szegénységi bizonyítvánnyal felszerelt tandíjmentességi kérvények beiratáskor az igazgatónál nyújtandók be. Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál az igazgatóság.

— **A gyermek jóléte minden szülőnek és nevelőnek legnagyobb gondját képezi.** Ennek előmozdítási és fentartási módja pedig igen egyszerű — lehetőleg sok mozgás a szabad levegőn és természetes táplálkozás. A táplálkozásnál a mindennapi szükségletek és szokások határoznak. Reggel és délután minden este a legjobb ital a tej, de nem ritkán elundorodik tőle a gyermek, s állandóan sem viseli el mindég. Ehhez létezik azonban egy úgyszólván fenséges pötlék, a Kathreiner féle Kneipp maláta kávé, a mely erősen készíttve és a tejbe adva, kellemesség, mindeakinek, nevezetesen asszonyoknak, ideg- és gyomorbetegségeknél stb. is, a kiknek csillapító és egyúttal tápláló itala van szükségük. A Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávének ezek az előnyei ma már világszerte ismeretesebbek. Ez a pötlék a legtöbb családban mint pötlék a babkávéhoz használtatik, a melynek káros hatásait megszünteti, ízét enyhébbé és kellemesebbé teszi. Ezért egyetlen család asztaláról sem szabadna hiányoznia, mert felülmulhatatlan módon magában egyesíti a babkávéd kedvelt ízét a malátának az egészségre nézve oly jótékony hatású tulajdonságaival. A mit egy gondos háziasszony napi szükség-cikkeinél csak megkívánhat, egészséget, jó izt és takarékoságot, mind azt feltalálja a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé használata által.

— **A budapesti „Mensa Academika Egyesület” az 1901–1902. tanév I. felére a következő pályázatot hirdeti:**

1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy 120 ingyenes, illetve féldíjas ebédsegélyre. E helyekre csak tudomány egyetemi hallgatók pályázhatnak. A kérvény az elnökséghez czimzendő.

2. Bojár gróf Vigyázó Sándor es. és kir. kamarás úr ö Meltósága által betöltendő négy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. A kérvények az alapítványozóhoz czimzendők. E helyekre csak keresztény, tudomány-egyetemi hallgatók pályázhatnak.

3. Háromszék, Torontál, Trenesén és Ung vármegyék, — Pozsony, Szabadka, Szatmár-Németi és Temesvár sz. kir. városok alispánja ill. polgármestere által betöltendő egy-egy ingyenes ebéd- és vacsorasegélyre. E kérvények az illető törvényhatósághoz czimzendők, az illetékeség világos feltüntetésével, a mennyiben ezeu alapítványi helyekre első sorban csak az oda illetékesek tarthatnak igényt. E helyekre tudomány- és műegyetemi hallgatók pályázhatnak.

Mindezen bélyegtelelen kérvényekhez melléklendő: a) index v. indexmátsolat (első éveseknél érettségi bizonyítvány), b) a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány. A kérvények (az alapítványos helyekre is) az egyesület hivatalos helyiségében (IV., Molnár utca 11. sz.) adandók be. A 2 és 3 alatti kérvények beadási határideje szept. 12, az 1. alattiaké szept. 20.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadó-Nyomda, N.-Kikindán. Telefon. sz. 15-

Nyilttér*).

Henneberg-selyem

csak akkor valódi, ha közvetlenül tőlem veszik, fekete fehér és színes blouzokra és ruhákra méterenként 65 krtól 14 fi. 15 krig. mindenkinek bérmentve és vámmentesen a házhoz szállítva minták azonnal. A schweitz levelekre kettős portó,

G Henneberg selyem Gyáros
(cs. ésk. udv. szállító) Zürichben.

*) Ebben a rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

Szegeden a középiskolák közelében — a város központján, a Széchenyi téren **2 jó házból való tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátást nyerhet.** Tudakozódhatni „Közvélemény” politikai napilap kiadóhivatalában Szegeden.

KIADÓ

lakások, bolt helyiségek!

A Tellecsky féle házból (N.-Kikinda főtéren)

két bolt helyiség

azonnal kiadó, továbbá

egy nagy lakás az emeleten

esetleg istállóval és kocsiszinnel, és egy

földszinti kis lakás

november hó 1-ére kiadó.

Eladó ház.

A Hollós-utczában 2593 sz. a. egy elegáns, jókarban levő kényelmes

úriház eladó.

Értekezhetni **Dr. Kiss Károly** ügyvédnél. 1—10

TÖRKÖLY,

SZILVORIUM, RUM és FINOM LIKÓRÖKET

bárki hideg uton minden készülék nélkül kitűnő minőségben előállíthat.

Kezelési könyv és árlapok ingyen.

WATTERICH A.
BUDAPEST,

VII., Dohány-utca 5. szám.

Sőrmérő készülékek, cikkek a borkezeléshez, minden borbetegség elleni szerek.

Első és legrégebbi üzlet e szakmában.

Fennáll 30 év óta.

Pályázati hirdetés.

A nagykikindai községi népiskolánál megüresedett tanítói állásra pályázat nyitattik. Járandóságai 1000 korona évi fizetés természetbeni lakás, vagy ha ez valamikor más tanerőre ruháztnék át, évi 300 korona lakbér és ezenkívül 20 korona irodaátalány. Megválasztottnak kötelessége ezért az iskolaszék által kijelölt osztályokban tanítani. Akik a magyar nyelven kívül még a helyben divó szerb és német nyelvet is bírják, előnyben részesülnek. A megválasztott tanító esetleg a községi iskola igazgatásával is megbízatik, a miért külön 100 korona igazgatói díj és 40 korona igazgatói irodai átalány jár. A kellőleg felszerelt folyamodványok f. évi szeptember hó 10-éig tek. Dr. Bogdán Zsivko polgármester iskolaszéki elnök urhoz küldendők.

A nkikindai községi iskolaszék.

9039 szám.

1901. polg.

Kérvénye Balassa György és társainak Valkány község határának tagosítása iránt.

Végzés.

E kérelem folytán a kir. törvényszék mint urbéri bíróság elrendeli a nyomozást az iránt, vajjon a tagosítást törvényes vagy szerződési akadályok nem gátolják és vajjon tagosítást kívánók birtoka a tagosítandó birtoknak legalább fele részét kiteszi e. Ezzel a nyomozással és egyúttal a szavazás megéjtésével a kir. törvényszék Kezzer Gyula kir. törvényszéki bírót bizza meg és kérvényhez A. al. csatolt szavazási lajstromot Valkány község előljárási határidő megküldi a végből, hogy a mennyiben ezen a községi előljárási határidőn belül megtekinthető szavazási lajstrom ellen bármelyik érdekeltnek észrevétele vagy panasza volna, ezt Valkány község előljárási határidő 1901. évi szeptember hó 11 ik napjáig szóval vagy írásban bejelenthesse, mert a fentebb kitűzött felszólamlási határidő lejártával, az esetleg a községi előljárási határidő meg beadandó észrevételek vagy kifogások birói figyelembe vételére többé nem fognak. A felszólamlási határidőn belül beadandó a községi előljárási határidő által a felszólamlási határidő le-

járta után nyomban alulírott kir. törvényszékhez a szavazási lajstrommal együtt beterveztendő és legkésőbb a kiküldött bíró előtt az alább kitűzött tárgyalási határnapon előterjesztendő észrevételek vagy kifogások tárgyalására és az esetleg banyújtandó észrevételek vagy kifogásoknak a kiküldött bíró által nyomban törtéendő elintézése és a szavazási lajstromnak a kiküldött bíró által leendő meghitelesítése után nyomban a szavazás megéjtésére is határnapul 1901. évi október 3 ik napjának, esetleg a szükséges képes a következő napoknak a délelőtti 8 órája Valkány községhezához kitűzetik, mikorra az összes érdekelt ezen Valkány község előljárási határidő megküldéséig és Valkány község előljárási határidő megküldéséig és a község előljárási határidő megküldéséig és szokott módon, különösen oobso által is közzéteendő hirdetmény után is azzal a figyelmeztetéssel idéztetnek, hogy azok, a kit a szavazáshoz vagy személyesen, vagy szabályzzerüen igazolt meghatalmazottjuk által meg nem jelenének, úgy fognak tekinteni, mint a kik a tagosítást szintén óhajtják. stb. Nagyikindán, a kir. törvényszék, mint urbéri bíróságnak 1901 évi augusztus hó 22-ik napján tartott üléséből. P. H. Williger s. k. t. jegyző.

6219 1901. tkv.

Együtes-árverési hirdetmény.

A tkani sai kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhiré teszi, hogy Dr. Ruzsity György nkikindai ügyvéd által képviselt Beleszlin Dusán szőregyhilakos vjhajtónak Sztojkov Milivoj feketetői lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyben a 7090/900 sz. a beadott a kérelem következtében a végrehajtási együtes árverés 2050 Kor ennek 1900 évi Márczius hó 14 étől járó 6% kamatai, valamint 108 Kor. 80 fill. r. költség, továbbá a Kovács János hódmezővásárhelyi ügyvéd által képviselt hódmezővásárhelyi takarékpénztár vjhajtónak Sztojkov Milivoj és neje Setyerov Méla feketetői lakos végrehajtást szenvedettek ellen a 7282/900 tkv. sz. a beadott kérelme következtében 32000 Kor. tőke, ennek, 1899 november 15 től járó 6 1/2 % kamata és 128 K. 40 fill. költség.

Továbbá a Dr. Rittich Antal ujaradi ügyvéd által képviselt Sztanojev Vitályos (Zsifko) nagyfalvai lakos vjhajtónak Sztojkov Milivoj feketetői lakos vjhajtást szenvedett elleni vjhajtási ügyben a 7966/900 tkv. sz. a beadott kérelem következtében 85 Kor. költség kielégítése végett a területén levő s a fele részben Sztojkov Milivoj vjhajtást szenvedett, a másik fele részben Sztojkov Milivojné szül. Sztojkov Méla tulajdonánál a feketetői 238 sztkben A I a felvett 463580 (695/b 696) és 911 hsz szántó ből a Sztojkov Milivoj illető fele részre 3389 Kor. kiállítási árban, és a fenti ingatlanokból Sztojkov Milivojné illető fele részre csupán hmezővásárhelyi takarékpénztár vjhajtó javára 3889 Kor. ezennel meg alapítást kikiállítási árban elrendelteti.

Az árverés megtartására határidőül 1901 évi október hó 29 ik napjának d. e. 10 órája feketető községhezához kitűzetik, arral, hogy az árverés alig bocsátott ingatlan a kikiállítási árban alul is elfog adatni.

Árverezni szándékozók tartanak a kikiállítási ár 10%-át vagy is 389 Kor. 90 fill. és 3889 Kor. 90 fill. kszpénzben, vagy ovadék képesnek nyilvánított értékek papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállítást ellsmert. ényt átszolgáltatni.

T. Kanizsan a kir. bíróság, mint tkvi hatóságnál 1901 évi július 31-én.

Juhász, albiró.

A

Kiadói-Nyomdában

jó házból való két
flu tanonezula
azonnal felvétetik.

All. törv. diátikai szer lovak, marhák és juhoknak, 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágyhiánynál rosz emésztésnél, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása céljából, egy doboz K. 1.40. fél doboz 70 Fil. Valódi csak a fenti vóljeggyel és kapható minden gyógyszerárban és droguakereskedésben. Főraktár:
Kwizda Ferencz János
cs. és oszt. magy., román kir. és bolgár fejedelmi udv. szállító.
Kerületi gyógyszerésznél Korneuburg Bécs mellett.

KOSÁR BÉLA

zongora, pianino, harmonium és cymbalom készítő

Raktár és kölcsönző intézet.

Saját, a legmodernebb igényeknek megfelelő műhely.

Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-utca 15. sz.

Nagy választék saját készítményű kitűnő hangszereknek és külföldi első rangu gyártmányoknak.

Uj! Pedálos-cymbalom saját constructionnal öntött kerettel és egészen vasból, alul nyitott páncélos hangszekrény, igen erős és kellemes hangú, remek kivitelű.

Különös előnye: „Határtalan hangtartósság!”

Több évi jótállás minden hangszerért.

Arjegyzetek ingyen és bérmentve.

Javítások és hangulások.

Csak örvendeni fogok és becsülésemre válik, ha a n. é. közönség a fentiek igaz voltáról meggyőződést szerez. Kiváló tisztelettel

Kosár Béla.

CSERMÁK KÁROLY

gyógyszertára a „Meváltóhoz“

Sürgöny-czim: Csermák Nagyikinda. **Nagy-Kikindán főtér.** Sürgöny-czim: Csermák Nagy-Kikinda.

Vegyí gyógyszerészi és hygienicus készítmények laboratoriuma.

Mindenemű rehis bel- és külföldi orvosi és gyógyszerészi különlegességek, kötszerek, toiletie czikkek, illatszerek; gyógyborok: Cognac, Malag Madeira Scherry, Tokay; valódi Jamaica-rum, állatgyógyszerek, gyógy- és pipere-szappanok, orvosi műszerek, betegápolási czikkek, hőmérők gummiczikkek, óv szerek, arcz-, kéz- és hajkenőcsök, haj- és arczvizek, fog-, száj- és mosóvizek raktára.

Csermák Károly-féle nagyikindai kéz- és arczkenőcs. A hölgyek kedvencz arcskenőcse. Ezen kiváló hatásúnak bizonyult és nagy elterjedtségnek örvendő teljesen ártalmatlan összetételű szer a legalkalmasabb a széplő, bőratka, sömör, és pörsenésfoltok teljes eltávolítására, a sima, tiszta arczbőr előállítására és az üde arczszín megtartására. Nagy tégely ára: 1 korona, kis tégely ára: 60 fillér.

Csermák Károly-féle nagyikindai arczszépítő szappan igen kellemes illatu. Egy drb ára: 50 fillér.

Csermák Károly-féle kitünő hajfestő szer, mely rövid idő alatt vissza adja a haj eredeti színét és azzal a kiváló tulajdonsággal bír, hogy sem a fejbőrt, sem a kezeket nem festi. Ára: 1 korona és 2 korona.

Csermák Károly-féle Champoing- Walter (Champe- Fluid) a fejbőr erősítésére, a fejkorpa elosztására igen kitünőnek bizonyult nagy elterjedtségnek örvendő hajszer, a hajhullást megakadályozza. — Ára 1 korona.

Csermák Károly-féle China pomád a legjobb hajnövesztő szer. Kis tégely: 1 korona, nagy tégely: 2 korona.

Mindezen szerek eredeti és kifogástalan minőségben csakis a készítőnél, Csermák Károly a „Meváltóhoz“ czimzett reáljogu gyógytár tulajdonosánál kaphatók.

Csermák Károly

gyógyszerész a „Meváltóhoz.“

Esemény
a magyar
irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖRTÉNE-
LEM KLASSIKUS KÖNYVE. A
LEGGAZDAGABB TÖRTÉNEL-
MI KÉPTÁR.

Tizenkét kötetben

Eddigélé három kötet jelent
meg. — Négy havonkint jön
egy-egy kötet.

Bővebbet a prospektus, melyet min-
denki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar
írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető
3 korona

csekély havi részlet-
fizetésre
e rendelőlapon segély-
vel, mely kivágandó
és levelezőlapra ra-
gasztva, hozzánk be-
küldendő.

Révai Testvérek iro-
dalmi intézet Részvény
társaság.

BUDAPEST. VIII., Üllői-utja 18

A nagy képes világtörténet
azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az el-
ső teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő
világtörténelem.

A nagy képes világtörténet
megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult
értéktelessé vált.

A nagy képes világtörténet
az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a
ki művelt ember akar lenni.

A nagy képes világtörténet
az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom
hazaszeretetet és összetartást tanul.

A nagy képes világtörténet
fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesíti a lelket

A nagy képes világtörténet
brilláns stílusával és pompás illusztrációival nemesak
tanít, hanem oktatta gyönyörködött is és a legna-
gyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Irodalmi Intézet Részvény-
társaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigélé három
kötet jelen meg s a további kötetek 4 havonkint jelennek meg. Kötelezem ma-
gam a társaság pénztárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havon-
kint mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az eset-
leg elmaradó részesletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és en-
nek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A
mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók

Név:

Kelt:

Állás:

Kipróbált és fényes sikerrel bevált: Aethna, Kőszív, sziv-
 vese-, gyomor-, bélbajoknál, idegbejok, ifjúsági kóros-
 ártalmak, májacs vér- és bérmentésnél. Biztos védelem
 szállítás és átvezetés ellen. — Díjazott levelekre válaszol.
 Véggyógyítás — Hemoptia
 Dr. KOVÁCS I. egyet. orvos.
 Budapest, V. Váci-körút 48.

Alapított 1820-ban

A leghíresebb és legújabb beszerzési forrása szőnyegek-, bútorszövetek-
 cipke- és szövetfüggönyök-, lápokróczkák-nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírnévű újféle nagy caktára. Óriási választék perzsa és amyna szőnyegekben.

SANTAL EGGER

hatásában fölülmúlja a külföldi szereket. Csak a törv. védett „Higisfeje” védjeggyel
 valódi. Ára 3 korona, Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve.
 küldi a „NADOR Gyógyszertár”. Budapest, VI., Váci-körút 17.

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik

KÖSZVENYÉS CSUZ ellen

a KRIEGER-féle **REPARATOR**,

mely a Szt.-Rókus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő.
 1 üveg 2 korona. Főraktár: KÖRÖM-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kálmán-tér.
 Kapható minden előkezdő gyógyszerárban.

Honf. készítmény.

DURATOR

Altal a cipődalj egyszerű bekenésével ótvázor egy
 tartó és szűkítőfűzővel. Ára 1 bádogpallacnak
 1 és 2 korona. Pósta 1-20 kor. beküldése után bérmentve.
 Főszékhely: DURATOR-GYÁR V., Lipót-körút 3. — Honf. készítmény.
 KAPHATÓ MINDENÜTT.

Orvosilag ajánlott legrégibb
 házi és a rossz emésztés ószos
 következményei ellen.

Nem szabadna hiányoznia
 egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden
 doboz fedelén a „PSERHOFER I.”
 név véres írással látható.

PSERHOFER J.

vértisztító
 labdacsal.

Budapest legújabb látványossága a

BELVÁROSI KÁVÉHAZ

IV., Kigó-tér 2. (Klotild-főhercegnő
 palotája.)
 Mindig találkozó hely. — Kérés: STUBER SÁNDOR

Vidéket kedvenc találkozó helye

KLIVENYI FERENCZ

vendéglő előrangú ételmei

Budapest, VI. Andrásy-ut 39.
 Kétféle magyar konyha. — Valódi liszt borok és a
 világban „Fischerbrüder” egyedül kimerő.

26 ÉV ÓTA
 AZ ELISMERT LEGJOBB
 MAGVAK BESZERZÉSI
 FORRÁSA

MAUTHNER ÖDÖN

CS-ÉS KIR-UDV-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE
 BUDAPEST
 ANDRÁSSY-UT 23.
 ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
 KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
 ÉS BÉRMENTVE

tanítótétele Budapest, VI.,
 Alapítványt 1853. Aradi-utca 10.

nyitvánis polgári iskola 10-14 éves ifjak részére;
 felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére.
 Névadó internatus bentlakó növendékek részére.
 Bizonyítványai államérvényesek és az egyetemes önk-
 kéntesegre jogosítanak. — Belső felvételt
 nyílván ad

RÖSER János igazgató.

HÍRDETMÉNYEK • REKLÁMOKAT
 szakszerűen, pontosan és legelőnyben
 közöltek az utolsó lapokban az

ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ

hirdetési osztálya
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 34.
 Teljesítmény: LEOPOLD GYULA, szerkesztő

A legjobb órákat
 legbiztosabb és legdivatosabb ékszereket

RÉSZELETFIZETÉSRE

szigorú szabott árakon szállítja Magyarország e nemben
 első és legnagyobb üzlet

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
 SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

Oh! aji köhögés, rekedtség ellen gyors és hatékony
 eredményt hozhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona.
 Próbadoz 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a főraktárban:
 megfűt az az ál-
 kosított köhögés.

Budapest, VI., Váci-körút 17.

küld Fiuméből vagy Triesztből

4½ kg. **Cuba-kávét**, válogatott
 15 korona 30 fillérért
 elvámolva és bérmentve.

FRATELLI DEISINGER

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN MOTOROK
 LOKOMOBILOK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSEPS és BAUER gyárból

a legjobb és legbiztosabbak a legújabb szerkezetek között.
 Veszélytelenül és rakéta: **DÉNES B.**
 Budapest, VI., Váci-körút 61.
 Képes árjegyzék ingyen.

Portor, Sherry, Malaga, Madeira,
 Marsala, Chablis,
 Rajas- és Mosai-borok.

Kaphatók minden jób fűszer- és
 csomagoló-kereskedésekben, szállmák,
 kávéházak és éttermekben.

Bodegac Company

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ
 VÁLLALAT

BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.

Bel- és külföldi szabadalmak kiadására, értékesítésére és
 figyelmeztetésére.

Védjegyek és más irati jogok megvásárlása — Felvilágosítás díjtalán.

Elebrangú kénes hővízű gyógy-
 fürdő, páratlan gőzfürdővel leg-
 modernebb iszapfürdőkkel, pom-
 pák, ásványvíz- uszodákkal, ké-
 és kádfürdőkkel, — 200 kényel-
 mes lakosztállyal. — Prospektus
 kérésre ingyen és bérmentve

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely
 BUDAPESTEN.

Kiváló hűtő ital és gyógyzölcokra is szolgál.

AJÁNLJUK: Dr. Keilényi és Dr. Kényi egyetemesi tanár urak leg-
 bajoknál, vérzékenységénél, emésztési zavaroknál, gyomorgörcsöknél stb.

Gyár és megrendelési hely:

KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFÖZŐ, KÖBANYA.

Ha őszül a haja,
 használja a kitűnő Zoltán-féle **STELLA VIZET**, ezáltal Hár. Regenerátorj mely
 nem fest, hanem a haj eredeti színeit adja vissza. Üvege 2 kor. posta után
 bérmentve 2 kor. 80 fill. ZOLTAN GÉLA gyógyszerárban, Bp., V. Váci-körút 23.

100.000
 sorsjegy.

50.000
 nyereség.

Minden második
 sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyereséi esélyét
 sorsjátéka a sa. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GAE DIKKA BUDAPEST
 IV. Ruzsák Lajos-utca 17.

Havonta
 egy húzás.

Tervezet ingyen
 és bérmentve

Ügynökök
 keresetnek.

Alapítványon tudósított, hogy a szépség előlépése és fonn-
 tartásának a legbiztosabb és legbiztosabb a **FÜLDES-FÉLE**

MARGIT KREM

Ára: 2 kor. kis üvege 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 1-20 kor.
 Készítő: FÜLDES KELEMEN gyógyszerár ARADON.
 Kapható minden gyógyszerárban.

Páratlan
 és nélkülözhetetlen
 fogszívó szer a

THYMOL

fog-kréme
 1 tubus 60 fillér.
 Mindenütt kapható.

A KI AKARJA, HOGY GYERMEKEI egészségesek legyenek,
 a ki maga sem akar beteg lenni, használjon

FELLER-féle ELSA-FLUID-ot

Ezerekre menő kőszívó levelek! — Gyógyítja a legtöbb betegséget!
 12 kis üveget 5 koronáért küld

FELLER V. JENŐ,
 Gyógyszertára, fluidgyár,
 STUBICA, fő-utca, 67/a. Csakotnyai

Óvakodjunk
 értéktelen
 utánza-
 toktól!

Brady-féle MARIACELLI-GYOMORCSEPEK

20, év óta elismert kitűnő hatású
 gyomor- és étvágyjavító, nehézségek ellen,
 stb. Ára: 12 üveg 80, nagy 1-40 fill. Kapható
 minden gyógyszerárban. — Központi elárulók:
BRADY KÁROLY
 MAGYAR KIRÁLYI Gyógyszertára 8205, I. Fleischmarkt 1. sz.,
 honnan 3 kis üveg 2-40 korona, vagy 2 nagy üveg 2-80 kor.,
 bérmentve küldetik.

legfinomabb egészségi egyiptomi

SZIVARKA-HÜVELY

100 db 500, 2000 db 1 kor. 5000 db 15 kor.
 Pósta bérmentve küld

ENGEL LAJOS SZEGED

Végül is a hűtő ital és gyógyzölcokra is szolgál.
 Kapható minden gyógyszerárban, szőlőben bérmentve küld.
 Budapest, VII. Erzsébet-körút 34.
 Dr. LASZLO FRIDYES, Budapest, VI. Erzsébet-körút 7. sz.
 Budapesti felvilágosítási központ ad.
 Tropicana, Tropicana-készlet, Tropicana-Café, Tropicana-Tea, Tropicana-Milk, Tropicana-Gummi, Vici-Tropicana.
 Kapható minden gyógyszerárban. — Gyár és szállítási hely:
DR. RÖDER és TÁRSA Klostereuburg.